

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie D66 betreffende de mogelijkheden van hemelwateropvang als buffer voor droge perioden

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op 26 augustus 2020 heeft de fractie D66 onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over de mogelijkheden van hemelwateropvang als buffer voor droge perioden, het antwoord vindt u onder de vraag:

Na de onstuimige watermassa die wij over ons heen gekregen hebben in de afgelopen week werden wij aan het denken gezet toen wij al dat heldere water weg zagen lopen in de putten en het ontkoppelde rioolsysteem waarin ook het overtollige grondwater wordt afgevoerd. Het was eigenlijk treurig om te zien dat het water zo maar wegliep terwijl wij ook dit jaar geconfronteerd werden met een droogte voorspelling voor de toekomst. Gezien de steeds weer voorkomende droogte perioden zien wij mogelijkheden om te komen tot een stedelijke opslag van dit relatief schone water teneinde dit te kunnen inzetten tijdens droge perioden, zoals dat ook al elders in Nederland gebeurt in diverse initiatieven. Zie daarvoor een greep uit de bestaande links hieronder
<https://www.kwrwater.nl/projecten/urban-waterbuffer/>
<https://www.kwrwater.nl/onderzoek/sustainability-water-cycle/duurzaam-gebruik-van-zoetwaterbronnen/>
<https://www.urbanwaterbuffer.nl/>

Vraag 1. *Bent u het met ons eens dat het klimaat in de toekomst ons verplicht om te anticiperen op zowel droge als natte perioden?*

Antwoord: Ja. Extreme neerslag zoals afgelopen maand springt erg in het oog wanneer het voorkomt, en maakt duidelijk dat klimaatadaptie voor extreme neerslag een noodzaak is. Droogte daarentegen, voltrekt zich over een langere tijd. Het valt daarom minder op maar is een even grote bedreiging voor Nederland, zeker voor de landbouw. Hitte is het meest directe gevaar voor de volksgezondheid, in het bijzonder voor kwetsbare groepen zoals ouderen. Een goede klimaatadaptatiestrategie richt zich op al deze aspecten.

Vraag 2. *Bent u het met ons eens dat opslag, gebruik en besparing van water een toekomstige uitdaging worden?*

Ja. Onze laaggelegen bodem en hoge grondwaterstand maken het echter geen eenvoudige opgave.

Vraag 3. *Dat dit betekent dat wij inzake onze waterhuishouding moeten omdenken van lozen naar opslaan?*

Antwoord: Tot op zekere hoogte, ja. Wij zijn het met u eens dat het bufferen van water een zeer belangrijk onderdeel van klimaatadaptatie is.

Wateroverlast door extreme neerslag kan op twee manieren optreden: inundatie (water dat op maaiveld blijft staan) en overstroming vanuit het watersysteem. Bij inundatie is waterbuffering inderdaad cruciaal. Bij risico op overstroming vanuit het watersysteem, is het wel belangrijk dat water weggevoerd kan worden. Wat niet wegneemt dat wateropslag voor drogere tijden wenselijk is, maar dat speelt zich dan af op een groter schaalniveau. Een voorbeeld is de peilverhoging in het IJsselmeer.

Het risico op overstroming vanuit het watersysteem is overigens in het (stedelijk) watersysteem relatief laag, vanwege de nabijheid van het gemaal Helsdeur. Ten slotte is afvoer van water in geringe mate altijd nodig om de doorstroming van het watersysteem, en daarmee de waterkwaliteit, te bevorderen.

Vraag 4. *Bent u bereid om onderzoek te doen naar de mogelijkheden zoals die ook al worden toegepast zoals in het gebied rond Den Haag, Rotterdam en Schiedam?*

Antwoord: Waterbuffering door middel van deze sterk technische opties is zeer kostbaar, niet alleen in aanleg maar ook in beheer. De voorbeelden die u noemt zijn sterk verstedelijkte plaatsen waar de wateroverlast frequent en relatief ernstig is, en waar geen ruimte is voor natuurlijke waterbuffering (bijv. extra sloot, wadi's, laag liggende terreinen tijdelijk vol te laten lopen). Het hangt van de kans op overlast af, evenals de ernst ervan, of aanleg van een dergelijke installatie zinvol is. Voor de gemiddelde woonwijk is het waarschijnlijk een te zwaar middel.

Wij zullen het meenemen als optie bij toekomstige ontwerpen voor klimaatbestendigheid, maar we zien op dit moment geen aanleiding om actief te gaan onderzoeken.

Vraag5. Bent u het met ons eens dat hier ook kansen liggen om in het gebied van onze bollenarealen de opslag van dit water te realiseren als tegenwicht voor intredende verzilting?

Antwoord: Zoals u weet, is de gemeente geen grondeigenaar in de polder Het Koe gras, waardoor wij niet dezelfde mogelijkheden hebben als in de openbare ruimte.

De waterhuishouding in de polder is onderwerp van een gebiedsproces waar de gemeente, de ondernemers uit de polder, HHNK en LTO bij betrokken zijn. Of en welke kansen er liggen, daarover is nog geen overeenstemming bereikt. Op termijn zal er meer duidelijk worden.

Vertrouwende u met vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Den Helder, 15 september 2020.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

Jeroen Nobel
burgemeester

Robert Reus
secretaris

